

Federaal Plan Gender mainstreaming (2020-2024)

De gelijkheid van vrouwen en mannen is een **basisprincipe** van moderne democratische samenlevingen en wordt gewaarborgd door de Grondwet. Met 'Gendergelijkheid' wordt het feit bedoeld dat alle individuen hun persoonlijke capaciteiten kunnen ontwikkelen en keuzes kunnen maken zonder de beperkingen die worden opgelegd door strikte genderrollen.

Het beoogde doel is de emancipatie van individuen ten aanzien van de sociale beperkingen verbonden aan de traditionele genderrollen. Meer concreet vereist deze emancipatie een gelijke toegang voor vrouwen en mannen tot bestaansmiddelen (inkomen, werk, verantwoordelijkheden, kennis, gezondheid, veiligheid, mobiliteit, onderwijs, vrije tijd, etc.) en een gelijke uitoefening van de fundamentele rechten (burgerlijke, sociale, politieke). Er wordt dus geacht een ongelijkheid tussen vrouwen en mannen te bestaan wanneer de toegang van vrouwen of mannen tot bestaansmiddelen of de uitoefening van fundamentele rechten beperkt is.

België is gebonden door verschillende internationale instrumenten die bedoeld zijn om de ongelijkheid tussen vrouwen en mannen te bestrijden, waaronder het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen (*Convention on the Elimination of Discrimination against Women*; CEDAW), het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul) of ook het artikel 8 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dat bepaalt: *"Bij elk optreden streeft de Unie ernaar de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen op te heffen en de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen"*.

Het regeerakkoord van 30 september 2020 vermeldt het volgende: *"De overheid zal een actieve genderpolitiek voeren en een voluntaristisch genderbeleid dat structurele en historische onevenwichten aanpakt. De monitoring hiervan wordt versterkt. Gendergelijkheid is een fundamentele waarde waar de regering inzake binnenlands beleid actief toe bijdraagt en die ze op internationale fora maximaal uitdraagt."*

Er bestaan nog steeds aanzienlijke **verschillen in de situaties van mannen en vrouwen** in de Belgische maatschappij. Sommige van die verschillen kunnen tot ongelijkheden leiden op het gebied van de toegang tot bestaansmiddelen (inkomen, werk, verantwoordelijkheden, gezondheid, welzijn, veiligheid, kennis, mobiliteit, enz.) en de uitoefening van sociale, politieke en burgerrechten. Sinds de Wereldvrouwenconferentie van Beijing in september 1995 en na de aanneming van de Wet Gender mainstreaming van 12 januari 2007¹ heeft de federale regering zich ertoe verbonden om de gelijkheid van vrouwen en mannen in de samenleving te versterken door de genderdimensie te integreren in haar beleidslijnen (gender mainstreaming).

De genderdimensie is in een beleidslijn geïntegreerd wanneer bij de ontwikkeling ervan rekening werd gehouden met mogelijke verschillen in situatie tussen vrouwen en mannen en met het effect ervan op deze situaties, en wanneer deze beleidslijn bijdraagt tot het verminderen of wegwerken van ongelijkheden tussen vrouwen en mannen. Om gender mainstreaming doeltreffend te maken, is het belangrijk om rekening te houden met de structurele en inhoudelijke ongelijkheden tussen vrouwen en mannen evenals met de kwestie van gendergerelateerd geweld. Bovendien moet de integratie van de genderdimensie vanuit een intersectioneel perspectief bekeken worden.

De integratie van de genderdimensie in het overheidsbeleid verloopt doorgaans in vier fasen:

1. Analyse van de naar gender uitgesplitste samenstelling van de doelgroepen van de beleidslijnen.
2. Identificatie van de verschillen die bestaan tussen de respectievelijke situatie van vrouwen en mannen.

¹ Wet van 12 januari 2007 strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de wereldvrouwenconferentie die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de federale beleidslijnen (B.S. van 13 februari 2007)

3. Vaststelling of deze verschillen problematisch zijn op het gebied van de toegang tot bestaansmiddelen of de uitoefening van grondrechten.
4. Uitwerking van beleidslijnen die rekening houden met de resultaten van de uitgevoerde genderanalyse en die de eventueel vaststelde ongelijkheden voorkomen of corrigeren.

In het kader van deze legislatuur engageren wij ons er dus toe om:

- gender mainstreaming toe te passen als aanpak bedoeld om de gelijkheid van vrouwen en mannen in de samenleving concreet te versterken;
- effectief rekening te houden met de genderdimensie bij de uitwerking en uitvoering van ons beleid en de staatssecretaris voor Gendergelijkheid hier op optimale wijze bij te betrekken in haar functie van centraal coördinatie- en opvolgingspunt;
- bijzondere aandacht te besteden aan de uitvoering van de regelgevingsimpactanalyse (RIA), ingevoerd door de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging, en meer in het bijzonder van het thema 3 dat betrekking heeft op de gelijkheid van vrouwen en mannen;
- de werking van de Interdepartementale Coördinatiegroep (ICG) te bevorderen en te ondersteunen;
- opleidingen rond gender mainstreaming te organiseren binnen onze beleidscellen;
- erover te waken dat de administraties die onder onze respectievelijke bevoegdheden vallen vooruitgang boeken bij de uitvoering van de andere bepalingen van de wet en het koninklijk besluit van 26 januari 2010² die op hen betrekking hebben, met name:
 - de integratie van de genderdimensie in instrumenten van strategische planning (managementplan, beheerscontract, ...);
 - uitvoering van gender budgeting overeenkomstig de omzendbrief van 29 april 2010³;
 - de integratie van de genderdimensie in overheidsopdrachten;
 - de integratie van de genderdimensie in subsidies.

De productie en de publicatie van naar gender uitgesplitste statistieken en genderindicatoren zijn van essentieel belang om de verschillende situaties en ongelijkheden tussen vrouwen en mannen in de maatschappij in kaart te kunnen brengen. De integratie van de genderdimensie in de studies en onderzoeken die door de federale overheidsdiensten uitgevoerd of besteld worden, is hierbij eveneens van essentieel belang. **We verbinden ons ertoe dat onze administraties aanzienlijke vooruitgang zullen boeken in deze domeinen.**

De uitdaging van deze regeerperiode is om ervoor te zorgen dat het beleid in alle bevoegdheidsdomein van de regering bijdraagt tot de concrete evolutie van de samenleving naar meer gelijkheid van vrouwen en mannen. Gender mainstreaming heeft betrekking op alle beleidslijnen van de overheid. Overeenkomstig de nota die de Ministerraad op 22 januari 2021 heeft aangenomen, **verbinden wij ons ertoe om tussen nu en het einde van de regeerperiode de genderdimensie prioritair te integreren in de hieronder vermelde beleidslijnen.** Naast de bij wet voorziene verslagen aan het Parlement, zullen deze beleidslijnen het onderwerp uitmaken van een halfjaarlijkse opvolging door de Ministerraad.

De **eerste minister** zal, in nauwe samenwerking met de **staatssecretaris voor Gendergelijkheid**, de verbintenissen ondersteunen die aangegaan werden in het kader van dit Federaal plan Gender mainstreaming.

² Koninklijk besluit van 26 januari 2010 tot vastlegging van de samenstelling, de opdrachten en de werkingsregels van een interdepartementale coördinatiegroep alsook van het niveau van minimale kwalificaties van zijn leden in uitvoering van artikel 8 van de wet van 12 januari 2007 strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de wereldvrouwenconferentie die in september 1995 in Peking

³ Omzendbrief van 29 april 2010 inzake de uitvoering van *gender budgeting* zoals voorzien in de wet van 12 januari 2007 strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de wereldvrouwenconferentie die in september 1995 in Peking heeft plaats gehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de federale beleidslijnen

Hij zal ook, samen met de betrokken regeringsleden, waken over de naleving van de beslissing van de Ministerraad van 22 januari 2021 om de staatssecretaris voor Gendergelijkheid uit te nodigen om deel te nemen aan de besprekingen binnen de Ministerraad over beleidslijnen die een impact hebben op de gelijkheid van vrouwen en mannen, alsook om haar kabinet uit te nodigen voor interkabinetsvergaderingen en om het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen te raadplegen, dat bij wet werd belast met de begeleiding en ondersteuning van gender mainstreaming op federaal niveau.

Het plan werd opgesteld door de interdepartementale coördinatiegroep (ICG), opgericht krachtens artikel 6 van de Wet Gender Mainstreaming van 12 januari 2007, op basis van een screening van de beleidsverklaringen van de leden van de regering door het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen en het verslag van een raadpleging van het maatschappelijk middenveld. De inhoud van het plan werd goedgekeurd tijdens een vergadering van de ICG op 27 mei 2021. Het middenveld werd geraadpleegd in het kader van het opstellen van het plan. Deze bijzonder nuttige en constructieve raadpleging vond plaats op 24 maart 2021.

Beleidslijnen die prioritair het onderwerp zullen uitmaken van de integratie van de genderdimensie

De heer **Alexander De Croo**, Eerste minister, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

1. Het federale communicatiebeleid.

De Eerste minister engageert zich er eveneens toe:

2. Een monitoring op te stellen van de aanwezigheid van vrouwen en mannen in de beleidsorganen van de federale regeringsleden.

De heer **Pierre-Yves Dermagne**, Vice-eersteminister en minister van Economie en Werk, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Economie

1. De Open data strategie;
2. De bestrijding van de overmatige schuldenlast;
3. De opstelling van een Belgische consumentenagenda;
4. De invoering van een nationale strategie inzake artificiële intelligentie;
5. De verbetering van het recht om te worden vergeten;
6. De invoering van wettelijke minimumvoorwaarden in de contracten voor de belangrijkste verzekeringen;
7. De toekomstige werking, ontwikkeling en evaluatie van het Meldpunt (meldpunt.belgie.be);
8. De ontwikkeling van een vergelijkker voor verzekerings- en bankproducten.

Werk

1. De jaarlijkse conferentie over de werkgelegenheid over 'een harmonieus einde van de loopbaan';
2. De verbetering van het welzijn van de werknemers;
3. De invoering van een individueel recht op opleiding;
4. De omkadering van het telewerk;
5. De verzoening van privé- en beroepsleven;
6. De verbetering van deeltijdse arbeid, met inbegrip van de bespreking van de collectieve arbeidsduurvermindering en de responsabiliseringsbijdrage;
7. De invoering van een academische monitoring van de diversiteit en de discriminatie op het niveau van de sectoren.

Mevrouw **Sophie Wilmès**, Vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en van de Federale Culturele Instellingen, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

1. De voorbereidingen en coördinatie van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU in 2024;
2. De economische diplomatie;
3. Het vrede- en veiligheidsbeleid;
4. De ontwapening en non-proliferatie;
5. De strijd tegen terrorisme en gewelddadig extremisme;
6. De strijd tegen klimaatverandering;
7. De bevordering en de bescherming van de mensenrechten en de rechtsstaat.

De minister van Buitenlandse Zaken engageert zich er eveneens toe de volgende prioriteit uit te voeren:

8. Het uitvoeren van acties om een antwoord te bieden op het onevenwicht inzake gender in het functioneren van de diensten van de FOD, zoals omschreven in het Actieplan van de FOD Buitenlandse Zaken.

De heer **Georges Gilkinet**, Vice-eersteminister en minister van Mobiliteit, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

1. De acties in verband met verkeersveiligheid (in het bijzonder de de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid) en met actieve vervoerswijzen (in het bijzonder de fiets);
2. De reflectie in verband met het beleid inzake wegvervoer, luchtvervoer en, in samenwerking met de minister voor de Noordzee, Vincent Van Quickenborne, scheepvaart;
3. De mobiliteitsprojecten in het kader van het Relanceplan.

De minister van Mobiliteit engageert zich er eveneens toe:

4. Naar gender uitgesplitste statistieken te produceren en te verspreiden in het kader van thematische of algemene enquêtes en studies over de mobiliteit van Belgen en werknemers;
5. Rekening te houden met de genderdimensie bij de onderhandelingen over het afsluiten van nieuwe beheerscontracten voor de NMBS, Infrabel, Skeyes en Vias;
6. Te waken over de financiële toegankelijkheid van de trein voor alle families.

De heer **Vincent Van Peteghem**, Vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

1. De fiscale hervorming om het belastingstelsel te moderniseren, te vereenvoudigen, meer rechtvaardig en meer neutraal te maken, en om economische en sociale verstoringen te vermijden, onder andere via de verlichting van de gezinsfiscaliteit.
2. De ontwikkeling van een groene fiscaliteit in samenwerking met de minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal, Zakia Khattabi

De minister van Financiën engageert zich er eveneens toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

3. De verbetering van de datakwaliteit, zodat de organisatie gestuurd kan worden op basis van data. (De FOD Financiën beschikt over heel wat gegevens. Artikel 4 van de Wet Gender mainstreaming van 12 januari 2007 voorziet dat de statistieken die de federale overheidsdiensten produceren, verzamelen en bestellen, naar gender opgesplitst moeten worden).

De heer **Frank Vandenbroucke**, Vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Sociale Zaken

1. De hervorming van de verlofstelsels voor ouders;
2. Aanpassing van de sociale regelgeving aan nieuwe vormen van samenleven;
3. De strijd tegen mensenhandel en economische uitbuiting;

4. Het bevorderen van de reïntegratie in een inclusieve arbeidsmarkt;
5. De strijd tegen psychosociale aandoeningen gelieerd aan het werk;
6. Het internationaal sociaal beleid;
7. De evaluaties van de arbeidsvoorwaarden en/of het professioneel statuut (onthaalouders, mantelzorgers, sekswerkers, beroepssporters ...).

De Minister van Sociale Zaken engageert zich er eveneens toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

8. De bevordering van een cultuur van monitoring en evaluatie;
9. Het innovatielaboratorium en de onderzoeksagenda van de FOD sociale zekerheid.

Volksgezondheid

1. Het beleid om de gezondheidskloof te verkleinen;
2. De geestelijke gezondheidszorg;
3. De uitwerking van het interfederaal plan voor de bestrijding van COVID-19;
4. Het beleid om de zorgberoepen aantrekkelijk te maken.
5. De toegang tot contraceptie;
6. De uitwerking van een geïntegreerde zorg voor chronisch zieken.

De Minister van Volksgezondheid engageert zich er eveneens toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

7. De uitwerking van *evidence based policies*;
8. De overeenkomsten met de gezondheidsadministraties.

Mevrouw **Petra De Sutter**, Vice-eersteminister en minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Ambtenarenzaken

1. De verbetering van de *employer branding*;
2. De procedures voor rekrutering en selectie;
3. De hervorming van het competentiemodel, de leiderschapsvisie en het *succession management*, met bijzondere aandacht voor de mandaathouders;
4. De analyse van de eindloopbaanregeling met inbegrip van de mogelijkheden op vlak van mobiliteit binnen en buiten de overheid;
5. De evaluatie van de regels inzake overheidsopdrachten in het licht van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen;
6. De ondersteuning van de federale datastrategie en de investering in open data en in meer transparantie;
7. De analyse van alternatieve verloningsmechanismen;
8. De verankering van telewerk;
9. De activiteiten rond stress, burn-out, langdurige afwezigheden en re-integratie.

De minister van Ambtenarenzaken engageert zich er ook toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

10. De investering in betere interne en externe communicatie.

Telecommunicatie en Overheidsbedrijven

1. Het overbruggen van de digitale kloof en de inzet op opleiding in digitale vaardigheden;
2. De ontwikkeling en regulering van artificiële intelligentie.

De minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven engageert zich er eveneens toe:

3. De dimensie van diversiteit en inclusie (waaronder de genderdimensie) op te laten nemen in het Corporate Social Responsibility (CSR) charter van bpost.
4. De nodige acties op te zetten om de genderdimensie in de activiteiten van Proximus te integreren.
5. De uitwisseling van goede praktijken tussen alle overheidsbedrijven op dit domein te faciliteren.

De heer **Vincent Van Quickenborne**, Vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

1. De uitvoering, evenals de evaluatie en actualisatie van de masterplannen voor de gevangnissen en de hedendaagse detentie;
2. De moderne zorg voor geïnterneerden en de visie op zorg en bescherming van de maatschappij;
3. De modernisering van het afstammingsrecht in het licht van de nieuwe samenlevingsvormen;
4. De toegang tot justitie voor iedereen;
5. De menselijke aanpak voor gedetineerden en geïnterneerden;
6. De hervorming van het strafrecht, het strafprocesrecht en het strafuitvoeringsrecht;
7. Het veiligheidsbeleid, waaronder het nieuw Nationaal Veiligheidsplan en de strategische nota terrorisme, extremisme en radicalisering;
8. De strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel;
9. De aanpassing van de wetgeving genderregistratie om in overeenstemming met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof te zijn, in samenwerking met de staatssecretaris voor Gendergelijkheid.

De minister van Justitie engageert zich er eveneens toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

10. De basisopleiding en permanente vorming van de magistraten en het gerechtspersoneel (in samenwerking met het Instituut voor Gerechtelijke opleiding).

De heer **David Clarinval**, Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

KMO

1. De opstelling van een platform met als doel de ondernemers/onderneemsters te valoriseren door succesverhalen van de Belgische economie te presenteren;
2. De steun voor ondernemerschap en diversiteit via specifieke projecten voor mensen van vreemde herkomst en voor mensen met een beperking;
3. De hervorming van het sociaal statuut van de kunstenaars;
4. De update van de boordtabel van de KMO's en de zelfstandige ondernemers/onderneemsters.

Zelfstandigen

1. De hervorming van het pensioenstelsel van de zelfstandigen;
2. De verbetering van de combinatie privé- en professioneel leven van de zelfstandigen;
3. De toegang van zelfstandigen tot financiering.

De Minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's engageert zich er eveneens toe te waken over:

4. De beschikbaarheid van naar gender uitgesplitste gegevens bij het RSVZ, de Sociale Verzekeringsfondsen en alle publieke diensten die financiering of toelagen toekennen;

5. De inclusie van zelfstandige vrouwen in het interfederaal plan *Women in Tech – In Digital*.

Landbouw en voedselketen

1. De herwaardering van het diergeneeskundig beroep.

Institutionele Hervormingen

1. De organisatie van een brede raadpleging van de burger.

Democratische Vernieuwing

1. Een campagne om de participatiegraad opnieuw op te krikken in de aanloop naar de volgende parlementsverkiezingen.

Mevrouw **Karine Lalieux**, Minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Pensioenen

1. De verhoging van de minimumuitkeringen en de IGO;
2. De structurele hervorming van het pensioenlandschap;
3. De herinvoering van de pensioenbonus;
4. De analyse en hervorming van de aanvullende pensioenen (tweede pijler);
5. De studie van het principe van de pensioensplit;
6. De versoepeling van de toegang tot het minimumpensioen;
7. De verderzetting van de ontwikkeling van *My Pension* als sensibiliseringsinstrument om de burgers bewust te maken van de impact van hun levenskeuzes op het pensioen;
8. De opstelling van een specifieke site of contactpunt voor de overgangsuitkeringen en de analyse van de begunstigden van deze uitkeringen.

De minister van Pensioenen engageert zich er eveneens toe:

9. De genderdimensie te benadrukken op de website *Pension stat*;
10. Een studiedag te organiseren als vervolg op 'Mind the gap in pensions' in samenwerking met het IGVM.

Maatschappelijke integratie en armoedebestrijding

1. De barometer voor maatschappelijke integratie (systematische uitsplitsing naar gender van gegevens die betrekking hebben op personen);
2. Het 4^e federale plan armoedebestrijding;
3. De strijd tegen de overmatige schuldenlast;
4. De bestrijding van de intergenerationele vermenigvuldiging van armoede (kinderarmoede);
5. De steun voor eenoudergezinnen (er zal aandacht worden besteed aan energiearmoede - barometer van de Koning Boudewijnstichting);
6. De strijd tegen de dakloosheid;
7. De strijd tegen de digitale kloof.

Personen met een handicap

1. Het Federaal Plan Handistreaming;
2. De werkzaamheden van de adviesorganen bevoegd voor handicap.

De minister belast met Personen met een handicap engageert zich er eveneens toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

3. Het geheel van de statistieken met betrekking tot personen met een handicap.

Beliris

1. De projectdefinitiefiches die door de partners van de samenwerkingsovereenkomst in het kader van de Beliris-addenda zijn ingediend;
2. De opleiding en bewustmaking van het Beliris-personeel;
3. De samenwerkingsovereenkomst die Beliris regelt;
4. De overheidsopdrachten voor studies uitgeschreven door Beliris.

De minister belast met Beliris engageert zich er eveneens toe:

5. De mogelijkheid te analyseren om een kaderovereenkomst af te sluiten ter begeleiding van Beliris bij de analyse van de genderimpact.

Mevrouw **Ludivine Dedonder**, Minister van Defensie, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

1. De operationele output van Defensie, waaronder de bijstand op het nationale grondgebied en het versterkte operationele instrument voor humanitaire noodhulp;
2. De bijdrage van Defensie aan het sociaal-economisch herstel, waaronder de R&D en de Defensie, Industrie & Onderzoek Strategie;
3. De actualisering van de Strategische Visie en de militaire programmeringswet;
4. De cybercapaciteit van Defensie en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid.

De minister van Defensie engageert zich er eveneens toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

5. De opleidingen;
6. De moderne en gerichte communicatiestrategie.

Vrouwen en mannen zullen eveneens in het middelpunt worden geplaatst van de bezorgdheden inzake hun dienst in het buitenland, de nieuwe aanpak van *human resources* en de *work-life balance*.

Mevrouw **Zakia Khattabi**, Minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Klimaat

1. De uitvoering van het Akkoord van Parijs;
2. De acties rond de Nationale Adaptatiestrategie.

Leefmilieu

1. De opvolging en uitvoering van het Europese en internationale kader inzake biodiversiteit;
2. De acties ter bevordering van de circulaire economie;
3. Het beleid rond chemische producten;
4. Het 3^e Operationele Programme van het Nationaal Milieu- en Gezondheidsplan;
5. De aanneming en uitvoering van een nationaal Plan Hormoonontregelaars.

Duurzame Ontwikkeling

1. De initiatieven rond de SDG's;
2. Het institutioneel kader rond duurzame ontwikkeling;
3. De *Beyond Food* strategie;
4. Het 2de Nationaal Actieplan Bedrijfsleven en Mensenrechten;
5. Het Actieplan Duurzame Overheid.

Green Deal

1. De uitvoering van de *Green Deal*;

De minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal engageert zich er eveneens toe te waken over:

1. De uitsplitsing naar gender van statistieken en gegevens in haar bevoegdheidsdomeinen.

Mevrouw **Annelies Verlinden**, Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Binnenlandse Zaken

1. De evaluatie van de tevredenheid van de burger over de nabijheid van de politie;
2. Het beleid van de politie inzake politionele slachtofferbejegening;
3. De volgende cyclus van de strategische veiligheids- en preventieplannen en meer bepaald in de uitvoering van de lokale veiligheidsdiagnostiek door de deelnemende gemeenten.

De minister van Binnenlandse Zaken engageert zich er eveneens toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

4. De activiteiten om de politieloopbaan aantrekkelijk te maken (plaats- en tijdsafhankelijk werken, actieve welzijns cultuur, nieuw uniform, einde loopbaan, ...);
5. De rekruteringscampagnes voor zowel de generalistische als de specifiek gespecialiseerde instroom, en de basisopleiding.

Institutionele hervormingen

1. De organisatie van een brede raadpleging van de burger.

Democratische vernieuwing

1. Het onderzoek van hoe de Grondwet en de wetgeving kunnen worden gemoderniseerd om de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten te versterken.
2. De modernisering van de kieswetgeving.

Mevrouw **Meryame Kitir**, Minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid, engageert zich tot een transversale integratie van de genderdimensie in alle interventies van de Belgische ontwikkelingsamenwerking en zal met het oog hierop de genderdimensie prioritair integreren in:

Ontwikkelingssamenwerking

1. Het centraal stellen van de armoedebestrijding (de bevordering zelfredzaamheid, de toegang tot zuiver water, elektriciteit, degelijke huisvesting, participatie en publieke diensten, de ondersteuning voor systemen van sociale bescherming ...).

2. De ontwikkeling van een landbouwstrategie op basis van duurzame voedselsystemen (de ondersteuning van kleinschalige landbouwers, de agro-ecologie ...).
3. De gezondheidsprogramma's en de versterking van de basisgezondheidssystemen.
4. De programma's met focus op scholing.
5. Het (digitaal) ondernemerschap.
6. De thematische projecten rond klimaat (het Gemeenschappelijk Strategisch Kader van de indirecte partners actief in de sectoren water en milieu, het duurzaam waterbeheer, het weerbare landbouw en bodem- en bosbeheer, de groeiende verstedelijking ...).
7. De humanitaire hulp (humanitaire bescherming, bevordering van de zelfredzaamheid, het instrument voor 'transitionele ontwikkeling' ...).
8. De versterking van het lokale middenveld.

De minister van Ontwikkelingssamenwerking zet zich binnen het Ontwikkelingssamenwerkingsbeleid ook in op het hanteren van de rechtenbenadering en de versterking van de opvolging, monitoring en evaluatie en het gebruik van hulpmiddelen voor de transversale integratie van gender (zoals gender budgeting en de gender markers van de OESO) in alle kanalen van de Belgische ontwikkelingsamenwerking:

- Bilaterale samenwerking;
- Multilaterale samenwerking;
- Humanitaire samenwerking;
- Indirecte steun via de actoren van de niet-gouvernementele samenwerking;
- Samenwerking met de private sector, BIO.

Grootstedenbeleid

1. De kennisuitbouw en ervaringsuitwisseling tussen steden, en meer specifiek het uitwisselen van best practices rond de veiligheid in de publieke ruimte.

Mevrouw **Tinne Van der Straeten**, Minister van Energie, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

1. De strijd tegen energie-armoede en de uitvoering van een sociaal energiebeleid;
2. De heroriëntering, extra vorming en opleiding van werknemers/werkneemsters in het kader van de energietransitie;
3. De aanpassing van de federale bijdrage aan het Nationaal Energie- en Klimaatplan 2030 (NEKP);
4. De bepaling van de Nationale Beleidsmaatregelen voor het langetermijnbeheer van het hoogactief en/of langlevend afval vaststellen via een participatief proces;
5. Het activeren van de energieconsument.

De minister van Energie engageert zich er ook toe de genderdimensie prioritair te integreren in:

6. De ontwikkeling van indicatoren inzake energiearmoede, zoals bedoeld in EMD-richtlijn EU 2019/944.

De heer **Thomas Dermine**, Staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings, belast met Wetenschapsbeleid, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Relance

1. De opvolging van de uitvoering van het Plan voor Herstel en Veerkracht (PHV).

Wetenschapsbeleid

1. De reorganisatie en de *governance* van de POD Wetenschapsbeleid, evenals in de interne en externe beheersinstrumenten en -processen;
2. De bevordering van de STEAM (*science, technology, engineering, arts and mathematics*) richtingen en disciplines binnen de invloedssfeer van Belspo en de FWI's;
3. De culturele en wetenschappelijke bemiddeling, hoofdzakelijk georkestreerd door FWI's.

De Staatssecretaris belast met Wetenschapsbeleid engageert zich er bovendien toe om:

4. De inspanningen ter verbetering van de integratie van de genderdimensie in de wetenschappelijke programma's verder te zetten en te versterken.

De heer **Mathieu Michel**, Staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en met de Regie der gebouwen, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

1. De *public service data strategy (Big Data)*;
2. Het voorstel van een virtueel instrument voor de betrokkenheid van de burgers;
3. De verbetering van de digitale kennis en expertise;
4. De strategie die in het kader van AI4Belgium (artificiële intelligentie voor België) werd ontwikkeld.

Mevrouw **Sarah Schlitz**, Staatssecretaris voor Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Gelijke Kansen en diversiteit

1. De strijd tegen alle vormen van discriminatie;
2. De discriminatietoetsen;
3. De bewustmaking van de werkgevers;
4. De bevordering van de diversiteit in de openbare en de privésector;
5. Het Nationaal actieplan ter bestrijding van racisme;
6. De Europese en internationale vertegenwoordiging.

Het luik 'Gendergelijkheid' van het regeerakkoord houdt natuurlijk rekening met de kwestie van gender.

De heer **Sammy Mahdi**, Staatssecretaris voor Asiel en Migratie, belast met de Nationale Loterij, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Asiel en Migratie

1. De bescherming van het welbevinden van de bewoners van de opvangcentra van Fedasil;
2. De toegang tot het maatschappelijk leven voor bewoners van opvangcentra van Fedasil;
3. De lanceringen van projectoproepen bij Fedasil;
4. De omkadering van de omgang tussen personeel en bewoners in de gesloten centra van de Dienst Vreemdelingenzaken van de FOD Binnenlandse Zaken;
5. De hervorming van de wetgeving met betrekking tot gezinshereniging.

De staatssecretaris voor Asiel en Migratie, engageert zich er ook toe om:

6. Een coördinator/coördinatrice gender mainstreaming aan te stellen bij de Dienst Vreemdelingenzaken van de FOD Binnenlandse Zaken en bij Fedasil;

7. Te waken over de uitsplitsing naar gender van de statistieken van Fedasil, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en de Dienst Vreemdelingenzaken van de FOD Binnenlandse Zaken.

Nationale Loterij

1. De lanceringen van projectoproepen;
2. De ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek naar kansspelen.

Mevrouw **Eva De Bleeker**, Staatssecretaris voor Begroting en Consumentenbescherming, engageert zich ertoe de genderdimensie prioritair te integreren in:

Begroting

1. De reflectie over de structuur en inhoud van de begrotingsdocumenten, de hervorming van de begroting en de betere koppeling tussen de beleidsdoelstellingen, bestuursdoelstellingen en de begroting;
2. De beleidsevaluatie;
3. Het opzetten van een set toegankelijke informatie over de begroting en de boekhouding;
4. De actualisering van de aanpak van bestuursovereenkomsten.

Consumentenbescherming

1. De campagnes ter sensibilisering van de consument inzake misleidende informatie online;
2. De uitwerking van één centraal contactpunt/platform dat functioneert als 'toegangspoort' tot informatie en dat de bereikbaarheid van de verschillende ombudsdiensten en geschillencommissies verhoogt.